

## COMMISSIE STEDELIJK WATER EN WATERSYSTEEM

Delft, 4 december 2018

### AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

**Advies** van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 4 december 2018 over het aan haar voorgelegde voorstel van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 20 december 2018.

#### Aanwezig:

|                                     |                          |
|-------------------------------------|--------------------------|
| dhr. mr. M.A. Houtzager             | hoogheemraad, voorzitter |
| mevr. drs. A.C.J. Jans              | hoogheemraad             |
| dhr. J.B. van den Berg              | Ongebouwd                |
| dhr. drs. L.W. Nanninga             | Water Natuurlijk         |
| dhr. J.A. Heijboer                  | AWPD                     |
| dhr. dr. P.A. Boot                  | PvdA                     |
| mevr. drs. E.E. van Hijlckama Vlieg | PvdA                     |
| dhr. P.J. van Adrichem              | VVD                      |
| mevr. M.J. Hilders                  | Integer Liberaal         |
| dhr. ing. L.G. Boekesteijn          | Westland Natuurlijk      |
| mevr. drs. M.E.H. Koop              | CDA                      |
| dhr. H. Roeten                      | CU/SGP                   |
| dhr. F.M. Hoyneck van Papendrecht   | 50plus                   |
| mevr. P.J. Brocke                   | PvdD                     |
| dhr. T. van Heijningen              | Bedrijfsgebouwd          |
| mevr. mr. A.I.L. Kooiman            | secretaris               |

#### Afwezig:

|                 |                 |
|-----------------|-----------------|
| dhr. A. Aartsen | Natuurterreinen |
|-----------------|-----------------|

Locatie: GLH: Vijverzaal 0.05

### 01. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent om 13.30 uur de vergadering en heet iedereen welkom.

Hij deelt mee dat, zoals eerder opgemerkt, voortaan bij opmerkingen over andere agendapunten dan hamerstukken dat schriftelijk voor de vergadering kenbaar gemaakt moet worden met de reden waarom, zodat de vergadering beter kan worden voorbereid.

Deze keer worden opmerkingen nog toegestaan.

De heer Nanninga en de heer Van den Berg hebben opmerkingen bij punt 4H10, de heer Heijboer heeft een opmerking bij punt 4H9, de heer Roeten heeft bij meerdere agendapunten opmerkingen. Mevrouw Van Hijlckama Vlieg heeft opmerkingen bij punt 4H9 en bij 5I4.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

## **02. Vaststellen notulen van de vergadering van 6 november 2018, inclusief toezeggingenlijst**

De voorzitter deelt mee dat als commissieleden vinden dat er dingen niet goed in het verslag staan, ze dat voortaan van tevoren schriftelijk moeten aangeven en toelichten zodat die fouten efficiënt kunnen worden aangepast.

De heer Roeten vraagt naar aanleiding van de toezegging over het ambitieniveau wat betreft klimaatadaptatie wat Delfland zelf gaat doen om het goede voorbeeld te geven.

De voorzitter antwoordt dat de dijkgraaf daarop een antwoord moet geven omdat hij verantwoordelijk is voor de assets van Delfland. Daaraan wordt gewerkt en dat punt wordt behandeld in de commissie BOB.

De heer Roeten vraagt verder of er alleen in een specifiek deel van Delfland marktpartijen meedoen aan de klimaatadaptatie of dat het breder wordt opgepakt.

De voorzitter antwoordt dat nu op Zuid-Hollandse schaal wordt gewerkt en dat bijvoorbeeld meerdere waterschappen en bouwende Nederland meedoen. Partijen die vorige week nog niet hebben getekend, kunnen dat alsnog doen.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vraagt een correctie op pagina 2: het is niet 'Vuurtoren West' maar 'Vuurtorenweg'.

Met deze wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

## **03. Mededelingen**

### **03.a Terugkoppeling uit de Uniecommissies**

De voorzitter deelt mee dat hij in het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma in Delfzijl is geweest. Daarvoor loopt nu een verkenning waarvan Delfland het onderdeel Kabels en Leidingen trekt. Hij vindt het goed om te zien dat nu al vooruitgang wordt geboekt, bijvoorbeeld met de innameleiding van Dunea. In het verleden bleek het vaak lastig om met beheerders van leidingen tot resultaten te komen.

## **04.B Besprekstukken**

### **04.B.07 Investeringsplan en ontwerpkrediet Cluster Calamiteitenbergingen Westland (gemeente Westland)**

Pfh Jans licht toe dat het traject voor deze calamiteitenberging al langer loopt. Er zijn drie locaties uit het zoekproces gekomen. Nu wordt de besluitvorming voor twee locaties voorgelegd. Besluitvorming over de derde locatie volgt begin 2019. In dit gebied is extra berging hard nodig want er staat niet alleen veel glas maar ook de watergangen zijn smal. Na een zorgvuldig traject met de gemeente Westland is tot deze twee locaties gekomen waarvan de gemeente 50 procent van de kosten voor haar rekening neemt, wat uniek is.

Eerder zijn bij de gemeente de middelen voor deze twee locaties al vastgesteld. Met dit voorstel is dat bij Delfland het geval.

De heer Van Adrichem stelt dat er enorme investeringen worden gedaan maar dat het scheelt dat de gemeente Westland nu ook zelf aan de lat staat voor de bouwplannen en de wateropgave. Hij vindt dat deze investering in zekere zin een gevolg is van veronachtzaming in het verleden en pleit ervoor daarop alert te blijven in de toekomst. Hij wil graag nog wel toegelicht hebben of de 3 miljoen voor de grondverwerving deel uitmaakt van de totale investering van 8 miljoen.

De heer Van den Berg vraagt ook een toelichting op de bedragen. Hij is verrast met de 50 procent bijdrage maar vindt de verlaging van het boezempeil met maar een paar cm tegenvallen. Hij legt nog een verband met de bergingen in Wollebrand en in de Woudse polder. In die laatste kan 500.000 kubieke meter en dat kost per kubieke meter ongeveer 50 euro. In het Westland

komt hij op 400 euro per kubieke meter. Hij hecht er daarom aan om wel zoveel mogelijk de berging van de Woudse polder te gebruiken.

Hij vraagt of de grond eerst wordt aangekocht en dat daarna pas een besluit wordt genomen en een overeenkomst wordt opgesteld omdat dan het risico bestaat dat een deel van de grond niet kan worden benut. Ten slotte vraagt hij om wat voor oppervlakte en meterprijs het gaat.

Mevrouw Koop vraagt waarom een deel van de agendapunten vertrouwelijk is. Ze vindt dat er goed gekoppeld wordt met andere opgaven zoals herstructurering van opwekken van duurzame energie en KRW. Ze leest dat er wel nog wat risico's worden benoemd met name in het traject naar het definitieve ontwerp en de grondverwerving. Daarbij heeft de gemeente meer knoppen om aan te draaien, zoals de bestemmingsplannen, dan Delfland. Het lijkt er verder op dat er met een woonsaldo nul door Delfland wordt meebetaald aan de woningopgave van de gemeente. De heer Nanninga constateert dat het om een kostbaar project gaat. Hij vraagt daarom hoe toekomstbestendig de maatregelen zijn. Verder vraagt hij welke natuuropgaven er worden gerealiseerd.

De heer Van Heijningen vraagt of rekening is gehouden met bodemvervuiling van de aan te kopen gronden.

Mevrouw Hilders stelt dat hier duidelijk wordt dat het niet eenvoudig is om in een dichtbebouwd gebied tot actie te komen. Ze vraagt of met dit plan ook voor De Lier wat kan worden gedaan.

De heer Hoyncx van Papendrecht steunt het goed onderbouwde plan. Hij vraagt wel waarom er vertrouwelijke delen in zijn opgenomen omdat 50plus graag zo transparant mogelijk wil opereren.

De heer Heijboer vraagt of dit proces ook andersom zou kunnen worden doorlopen. Dat wil zeggen of kan worden gezocht naar locaties die nog beschikbaar zijn en dat Delfland daar tot actie probeert te komen. Hij oppert verder nog de mogelijkheid om nieuwe sportvelden wat lager aan te leggen en daarop water te bergen.

De voorzitter vult aan dat dat ook onder het veld kan zoals bij Sparta het geval is.

De heer Heijboer is verder blij met de bijdrage van de gemeente en vraagt ten slotte of er extra kosten zijn voor de inrichting door meervoudig ruimtegebruik.

De heer Boekesteijn vindt nut en noodzaak duidelijk. Hij gaat er ook van uit dat deze berging goed zal gaan werken, gegeven de ervaringen met de eerdere bergingen. Hij hoopt dat ze niet te vaak nodig zullen zijn.

De heer Roeten vindt berging in dit deel van Delfland absoluut nodig. Het is mooi dat daarmee ook nog een kwaliteitsimpuls aan de ruimtelijke inpassing kan worden gegeven.

Hij vraagt of ook afgewogen is om te compenseren voor het gebruik van gronden voor berging, een mogelijkheid die in de Waterwet is opgenomen, in plaats van aan te kopen.

Hij vraagt verder of een soort polder wordt aangelegd of dat stukken boezemland worden afgegraven. Hij ziet dat verdere besluitvorming nog volgt en vindt dat goed.

Hij vraagt verder wie eigenaar wordt van de gronden. Verder vraagt hij om hoeveel kubieke meter berging het nou precies gaat omdat er verschillende getallen in het voorstel staan. Ten slotte vraagt hij waarom het onderzoek naar drijvende zonnepanelen zoveel (30.000 euro) moet kosten en wat de commissie BOB hiervan vindt.

De heer Boot vraagt wie de grond koopt en wie de handelende partij is. Hij leest verder dat tot en met het definitieve ontwerp de risico's zijn beschreven maar wil graag weten of ook al over de risico's van de fase daarna is nagedacht: als nu twee van de drie terreinen worden gekocht, zit je dan niet automatisch ook aan de aankoop van de derde vast of is de omvang van de berging nog niet zeker?

Verder constateert hij dat voor de feitelijke normen het op dit moment niet nodig is om de berging te realiseren. De PvdA vindt het op zich een goed idee om dat toch te doen in dit geval maar hij vraagt of er dan een visie op is waar dat zou kunnen of moeten zodat aan de voorkant van het proces keuzes kunnen worden gemaakt.

Ten slotte vraagt hij of het door deze ontwikkeling niet juist mogelijk wordt om nog meer glastuinbouw neer te zetten.

De heer Boekesteijn merkt op dat de trend eerder andersom is namelijk dat er kassen weggaan voor woningen.

De voorzitter antwoordt dat Delfland met de watervisie juist aan de voorkant wil handelen en dat dit hiervan een voorbeeld is.

In 2019 volgt verdere besluitvorming en dan wordt ook weer teruggekomen bij de VV met een vervolg hierop. Een deel van de informatie is vertrouwelijk omdat aankoop nog gaande is.

Pfh Jans antwoordt dat het om een investeringsplan gaat en dat voor het uitvoeringskrediet te zijner tijd weer bij de VV wordt teruggekomen. Het totaalbedrag van 7,9 miljoen euro is inclusief de grondaankopen.

Ze antwoordt dat de verlaging van een paar cm voor dit gebied wel heel belangrijk is.

Ze antwoordt verder dat in de SSK-raming de risico's die mogelijk kunnen optreden in de loop van het proces zijn opgenomen.

Verder antwoordt ze dat niet aan de woonopgave van de gemeente wordt meebetaald. Ze antwoordt verder dat met de berging ook een halve hectare van de KRW-opgave in het gebied kan worden gerealiseerd.

Ze antwoordt verder dat grondverwerving in dit geval de beste oplossing is omdat het gebied zo kan worden aangelegd en ook voor het grootste gedeelte nat wordt na aanleg.

Verder antwoordt ze dat het gaat om een berging van 55.000 kubieke meter en dat het onderzoek voor zonnepanelen nog volgt.

De heer Roeten vraagt of dat onderzoek dan niet thuishoort in de commissie BOB. De voorzitter antwoordt dat duurzame energie in het algemeen als onderwerp door die commissie wordt behandeld maar dat bij voorstellen waarvan het een onderdeel is die integraal bij een van de commissies aan de orde komen en niet in tweeën worden geknipt.

Pfh Jans antwoordt verder dat de gemeente de derde locatie nog niet in haar begroting had opgenomen. In een brief aan de gemeenteraad van Westland is opgenomen dat besluitvormig over de derde locatie nog plaats zal vinden. De eerste locatie is door de gemeente aangekocht, over de andere volgt nog overleg.

Ze antwoordt verder dat er wel in samenhang naar de andere bergingen van het gebied wordt gekeken en dat dat in de stress-test van de gemeenten, die later plaatsvindt, wordt meegenomen.

Ten slotte antwoordt ze dat de berging geen invloed heeft op de situatie in De Lier.

Ze kan niet aangeven wat de normering voor waterberging in de nieuwe klimaatscenario's richting 2030 zal zijn, maar stelt wel dat de bijdrage altijd positief zal zijn.

De heer Van Heijningen vraagt of hiermee de verplichting om water in de regenbassins te bergen vervalt.

De heer Roeten vraagt weer of is afgewogen om voor de gronden te compenseren in plaats van die aan te kopen.

De heer Boot blijft worstelen met de drie gebieden. Hij zou graag van tevoren willen weten of niet met twee kan worden volstaan.

Pfh Jans antwoordt dat niet een onomkeerbaar besluit wordt genomen

Ze antwoordt verder dat de behoefte aan de inzet van regenwaterbassins blijft en dat die dus niet komen te vervallen met deze berging.

Ze zegt toe dat bij het verslag de vraag over compensatie zal worden beantwoord.

Mevrouw Hilders geeft mee dat in de overeenkomsten een ontbindende voorwaarde zou kunnen worden opgenomen om het risico af te dekken dat het planologisch niet zo loopt als nu voorzien.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als besprekingsstuk naar de VV wordt doorgeleid en dat voordien nog enkele vragen van deze commissie daarbij schriftelijk worden toegelicht.

#### **04.B.08 Maatregelen waterhuishouding Broekpolder Vlaardingen**

De heer Van den Berg memoreert dat de gemeente Vlaardingen in de jaren 60 een woonwijk wilde bouwen die niet doorging. Sanering is volgens hem onbegonnen werk met een laag vervuilde grond van een meter of 5 omdat afvoer veel te duur wordt. Zijn fractie is akkoord met de zuivering van het vervuilde water maar hij vraagt wel wat de waterkwaliteit is na zuivering. Verder vraagt hij of de vispaaiplaats nog wel functioneert nu de kwelsloot blijkt te zijn verdwenen.

De heer Van Adrichem is akkoord met het voorstel en stelt voor de rekening bij de gemeente Vlaardingen neer te leggen.

Mevrouw Koop vraagt of Delfland zo niet administratief medeverantwoordelijk wordt voor de sanering. Ze vraagt verder of de bijdrage van Delfland aan de zuivering op de lange termijn bijdraagt aan de sanering. Ten slotte vraagt ze of de kosten kunnen worden verhaald op de vervuiler of gebruiker.

De heer Hoync van Papendrecht vraagt wat er met het water gebeurt dat is gezuiverd en wat de kosten daarvoor zijn.

Hij vraagt verder of er nog kosten op de veroorzaker kunnen worden verhaald.

Hij is nagegaan dat er vanaf 1959 ongeveer 2 miljoen kubieke meter vervuild havenslib in de Broekpolder is gestort en dat die vervuild zijn met zware metalen en met pesticiden. Hij begrijpt dat als je al zou willen saneren je daarbij rekening moet houden met humane risico's omdat door het contact met lucht en water opnieuw chemische reacties plaats kunnen vinden. Hij heeft geen rapport kunnen vinden over concrete gevolgen voor vissen en vogels van de huidige situatie en vraagt waarom dan toch water wordt gezuiverd.

De heer Heijboer vraagt waarom de grondeigenaar in dit geval niet verantwoordelijk is voor de sanering, mocht die doorgaan, en wat de rol van Delfland dan is.

Een investering moet wel gekoppeld zijn aan een betere waterkwaliteit vindt hij. Als dat het geval is dan valt de investering ook mee als het totaalbedrag 15 miljoen euro bedraagt. Hij vindt wel dat dan alle partijen moeten meewerken. Anders heeft investeren geen zin.

De heer Roeten vraagt of de kosten nog kunnen worden verhaald op de veroorzaker, wat er met het vervuilde water gebeurt, en of het naderhand ook nog moet worden gemonitord. Ten slotte vraagt hij hoelang die zuivering nog blijft doorgaan.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg vindt de belangrijkste vraag hoe de paaiplaats er nu bij ligt. Ze leest verder dat uitvoering pas in 2020 aan de orde is en dat er in maart 2019 een eerste afsprakenkader komt en vraagt zich af of het niet verstandiger is om nog even af te wachten.

Pfh Jans antwoordt dat in dit geval de kosten niet op de vervuiler kunnen worden verhaald omdat die regel pas sinds 1977 geldt. En de huidige eigenaren zijn niet de veroorzakers van de vervuiling.

Ze stelt verder dat volledige sanering misschien niet zal gaan maar dat de provincie nu een deel van het gebied aanpakt en dat, als Delfland daarin ook participeert, dat andere partijen ook over de streep kan trekken. Ze benadrukt dat Delfland alleen het water zuivert en niet meebetaalt aan de sanering zelf.

De heer Hoync van Papendrecht vraagt welke andere fondsen hiervoor dan nog geschikt zouden kunnen zijn.

De heer Roeten vraagt in hoeverre zuivering van het water niet toch bijdraagt aan sanering omdat water wordt rondgepompt.

Pfh Jans antwoordt dat het bij de fondsen om andere financiers gaat, zoals de gemeente.

Ze antwoordt verder dat Delfland alleen het oppervlaktewater zuivert dat naar het gemaal loopt. Vanaf daar wordt het water afgevoerd naar de Nieuwe Waterweg. De waterkwaliteit van het gezuiverde water heeft dus geen invloed op de vispaaiplaats.

Er is niet onderzocht of de vervuiling specifieke ecologische gevolgen heeft. Dat is een algemene conclusie uit het sanerings-/bodemonderzoek.

De heer Roeten vraagt of er juridisch iets wijzigt in de afvoer of voor de vergunning.

Pfh Jans antwoordt dat dat niet het geval is omdat nu ook al het water wordt gezuiverd. De kwaliteit van het af te voeren water verbetert alleen.

De heer Van den Berg vraagt of de portefeuillehouder toch ook niet vindt dat er buiten Delfland meerdere partijen deel moeten nemen in de financiering van de sanering.

De heer Van Heijningen stelt dat bedrijven in Delflands gebied worden gevraagd om een 95-procents bijdrage in de zuivering. Hij vraagt of dat hier ook gaat gelden.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg vraagt of het dus in feite niet uitmaakt of er wel of niet gesaneerd gaat worden omdat deze maatregelen altijd een gunstig effect zullen hebben op de waterkwaliteit.

Pfh Jans antwoordt dat het niet om een volledige sanering gaat en dat Delfland ook niet op meer maatregelen kan worden aangesproken dan alleen op de waterzuivering. Voor de kwaliteit daarvan geldt dat die minimaal op hetzelfde niveau moet blijven (standstillprincipe) als zij nu is. Ze antwoordt verder dat de maatregelen ook kunnen worden getroffen als de sanering niet doorgaat. Het is in die zin een no-regretmaatregel. De voorzuivering is verplicht voor tuinders, en geldt hier niet.

Dat Delfland die nu wil nemen in samenhang met de deelsanering is omdat daar een positief signaal van uitgaat naar andere partijen om ook deel te nemen.

Ten slotte antwoordt ze dat de vispaaiplaats er nu redelijk bij ligt maar met de maatregel in kwaliteit verbetert en naar verwachting beter zal gaan functioneren.

Het voorstel wordt als hamerstuk aan de VV voorgelegd.

## **04.H Hamerstukken**

### **04.H.09 Betonreparatie gemaal Parksluizen**

De heer Heijboer leest op pagina 2 dat een slordigheid bij de verbouwing in de jaren 60 nu voor meerkosten zorgt omdat die in oude staat moeten blijven omdat het gebouw waarde heeft als monument.

Hij kent een ander voorbeeld waarbij een eigenaar door de commissie Welstand Rotterdam extra verbouwingskosten van 2 miljoen zou hebben moeten betalen maar na bezwaar daarvan werd vrijgesteld. Hij vraagt of de commissie Welstand niet ook hier haar boekje te buiten gaat. Hij vraagt zich verder af of er bij zodanig strenge eisen al niet sprake is van de status van een echt monument die het gemaal nu nog niet officieel heeft. Dan zouden die extra kosten mogelijk al voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Hij vraagt verder of de gevel mogelijk waterafstotend kan worden gemaakt waardoor water indringing, die op den duur weer voor schade zorgt, kan worden voorkomen.

De heer Roeten vraagt wat de status is van het gemaal. Hij vraagt ook of er voor het ondergrondse deel nog dingen zijn te verwachten.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg vraagt of ook afgewogen is om met CO<sub>2</sub>-neutraal beton te werken bij de reparatie.

Pfh Jans antwoordt dat hier sprake is van gewoon noodzakelijk onderhoud. De dekking op de wapening is op een aantal plaatsen te dun wat prima gerepareerd kan worden. Het waterafstotend maken van de wanden kan op termijn weer leiden tot meerkosten omdat die behandeling onomkeerbaar is. Van ondergrondse gebreken is haar niets gebleken. Ze weet niet of de commissie Welstand haar boekje te buiten gaat maar weet wel dat het gemaal architecturale waarde heeft en op een prominente plaats staat. Hiermee laat Delfland zien dat gehecht wordt aan cultuurhistorische waarde van haar objecten. Ze deelt verder mee dat de Parksluizen in 2019 een monument worden en niet dit gemaal. Ze zegt toe na te gaan of gedacht is aan CO<sub>2</sub>-neutraal beton.

### **04.H.10 Diverse peilbesluiten**

De heer Van den Berg mist in de beschrijving de opmerkingen en bezwaren van de ingelanden waarin zijn fractie altijd geïnteresseerd is.

De heer Roeten mist de informatie over zomer- en winterpeil. Hij vraagt verder of deze besluiten ter inzage worden gelegd omdat ze ook waterstaatkundige voorzieningen in kunnen houden.

De heer Nanninga pleit voor meer aandacht bij de peilbesluiten voor voorlichting om waterbewustzijn te vergroten. Hij vraagt verder hoe dit proces onder de Omgevingswet gaat verlopen. Ten slotte vraagt hij of ook een apart hoofdstukje zou moeten worden opgenomen over hoe Delfland bij een peilbesluit rekening houdt met bodemdaling.

Pfh Jans citeert een aantal afstemmingen met bewoners en partijen en geeft daarmee aan dat de besluiten nog steeds in een intensief proces met de omgeving tot stand komen.

Ze ziet het als positief dat er niet veel zienswijzen worden ingediend omdat dat volgens haar wil zeggen dat het voortraject zorgvuldig is doorlopen.

Er zijn ook nog twee peilbesluiten aangehouden waarover nog doorgepraat wordt met Staatsbosbeheer en Natuurmomenten over beheer van winter- en zomerpeil.

Verder antwoordt ze dat na de vaststelling in de VV nog de bezwarentermijn volgt.

Ten slotte antwoordt ze dat voor bodemdaling een strategie is voorbereid en dat dan van daaruit kan worden bekeken hoe met het peil wordt omgegaan. Bodemdaling wordt nu al meegenomen in peilbesluiten maar kan daarvoor dan ook aanleiding worden.

## **05. Ingekomen Stukken**

### **05.01 Beantwoording schriftelijke vragen van Integer Liberaal over nvo (vraagstelling 3 oktober – beantwoording 30 oktober)**

Mevrouw Hilders vindt het antwoord dat ze heeft gekregen op haar vragen een beetje een zoekplaatje. Ze vraagt of ze ook de genoemde documenten kan krijgen. Zo zijn de rapportages aan Brussel niet bijgevoegd, leveren de informatieve VV 's weinig informatie op en zijn de hectares als meeteenheid verlaten maar zit het besluit daarover niet bij de antwoorden.

Het lijkt op deze manier nog steeds zo dat met een nulmeting in 2012 en een evaluatie in 2018 niet duidelijk is wat het effect is van de natuurvriendelijke oevers terwijl er ondertussen al 30 miljoen euro aan is uitgegeven. Ze vraagt om de vermelde documenten en wil graag een toelichting op het besluit om de hectares te verlaten als meeteenheid.

De voorzitter zegt toe de vermelde informatie te zullen laten nasturen en bij het verslag een toelichting op te zullen nemen op het besluit om de hectares als meeteenheid te verlaten.

### **05.04 Ontwikkelingen rondom het Noordelijk Havenhoofd in Scheveningen**

Pfh Jans neemt voor dit agendapunt het voorzitterschap over.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg licht toe dat ze haar vraag heeft gesteld omdat sinds het afsprakenkader dat met de gemeente Den Haag is gemaakt de inzichten over klimaatverandering en daarmee over zeespiegelstijging zijn bijgesteld. Ze vraagt daarom of met de ontgroningen (onder andere Houtrustweg en Vuurtorenweg) nog steeds wordt voldaan aan de regels die met het Rijk afgesproken zijn over het kustfundament en de primaire waterkering.

Mevrouw Hilders heeft eerder begrepen dat de VV niet bevoegd zou zijn omdat het college de vergunningen afgeeft, maar wil dit in de VV nog wel verifiëren en vraagt zich ook af of dat besluit dan niet eens zou moeten worden bijgesteld.

De voorzitter antwoordt dat Delfland geen besluiten neemt die strijdig zijn met rijksbeleid en dat het nu inderdaad zo is geregeld dat het college bevoegd is. Hij licht toe dat in dit geval, anders dan bij rivieren water/zeewaarts kan worden versterkt.

Verder stelt hij dat bij de waterveiligheid voor een periode van minimaal 50 jaar vooruit wordt gekeken en dat bij de hydraulische randvoorwaarden tot 200 jaar vooruit wordt gekeken. Het gaat er dan om of met de bestaande prognoses van zeespiegelstijging het water nog steeds kan worden geacommodeerd.

Hij citeert de antwoorden op de schriftelijke vragen die hij net zelf heeft ontvangen en zegt toe die te zullen voegen bij het verslag.

Bij de Vuurtorenweg, die binnen de Zilte Driehoek ligt, wordt de zandonttrekking zeewaarts gecompenseerd op het voorland.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg stelt dat de ontgronding bij de Houtrustweg niet wordt gecompenseerd. De voorzitter antwoordt dat die locatie buiten de Zilte Driehoek ligt maar zegt toe aanvullend nog een specifiek antwoord voor die locatie te zullen geven.

## 0.6 Rondvraag en sluiting

De heer Van den Berg vraagt waarom uitvoering van de N 468 is uitgesteld.

De voorzitter zegt toe na te zullen gaan, bij de provincie, waarom uitvoering van de N 468 zou zijn uitgesteld.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg heeft begrepen dat in de Tweede Kamer een aanpassing van de Waterwet aanstaande is waarin is opgenomen dat klimaatbeleid een wettelijke taak wordt. Ze vraagt welke rol Delfland daarin gaat spelen.

De voorzitter antwoordt dat hij nog niet ziet of de waterschappen wel een duidelijke functie krijgen in die wetswijziging. Hij ziet juist dat het Rijk meer aanstuurt op een ruimtelijk programma met stresstesten. Hij vindt wel dat de waterschappen in dat proces een belangrijke functie zouden moeten krijgen maar dat hij graag ziet dat VV-leden ook in die richting invloed uitoefenen op dat proces.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vraagt wanneer daarover meer bekend wordt.

De voorzitter antwoordt dat dit onderwerp in de CBS (Uniecommissie) op de agenda staat.

De heer Hoyck van Papendrecht vraagt hoe de gemeenten met die stresstest omgaan.

De voorzitter antwoordt dat Delfland met de conferentie van afgelopen donderdag duidelijk een aanjaagfunctie wil vervullen in dit proces. Er was ook een bestuurlijk overleg aan gekoppeld. Daaruit komt dat een aantal gemeentes al klaar is met de test en nu met Delfland aan de risicodialoog werkt en dat er nog wat gemeentes zijn die moeten starten met de test. Inhoudelijk wordt klimaatadaptatie nog te eenzijdig aan riolering en wateroverlast gekoppeld terwijl ook droogte en hitte een rol moeten spelen. Delfland wil zoveel mogelijk faciliteren in dit traject en heeft als instrument een digitaal beschikbare klimaatatlas ontwikkeld. De voorzitter zegt toe die ook nog een keer in deze commissie te laten presenteren.

De voorzitter sluit om 16.15 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem d.d. 29 januari 2019.

De Voorzitter,

De Secretaris,

dhr. mr. M.A. Houtzager

mevr. mr. A.I.L. Kooiman